

HET VOORKOMEN VAN DE GROTE KEVERORCHIS in 1979

Het onderzoek naar het voorkomen van de Grote keverorchis (*Listera ovata*) in de duinen van Noordwijk is ook in 1979 voortgezet. Het onderzoek is uitgebreid en in 1979 zijn ook de duinen van De Blink onderzocht.

HET WEER

De lange, strenge winter van 1979 duurde tot omstreeks half maart; de rest van de maand was het koud en regenachtig.

April begon al niet veel beter. De eerste helft van de maand was het koud, nat en somber. Op 13 april trad er een lichte verbetering in. De wind draaide naar oost/noord-oost en op 15 april steeg de temperatuur tot boven de 20°C. Het was echter van korte duur, want op 16 april sloeg het weer, na een fikse onweersbui, om. De rest van april en de eerste helft van mei werd gekenmerkt door wisselvallig weer met veel regen en veel wind. De temperatuur kwam in die periode maar zelden boven de 10°C.

Vanaf 11 mei trad er een weersverbetering in die tot 16 mei (24°C) duurde. Na onweersbuien kreeg het weer een buigig karakter.

Eind mei was er weer een kleine verbetering, maar de enorme zware onweersbuien van 29- 30 en 31 mei verstoorde het weer volledig. Juni was koud en vooral regenachtig (13 t/m 15 juni bijna 3 dagen constant regen). De temperatuur schommelde rond de 13-15°C.

In de eerste week van juli trad een weersverbetering in. Het bleef droog maar door de constante wind vanuit zee bleef de temperatuur laag voor de tijd van het jaar (15-16 C).

Het voorjaar was in april achterop geraakt, maar de achterstand werd daarna grotendeels weer ingelopen.

Op de vegetatie heeft het koude en vooral natte weer een gunstige invloed gehad. De plantengroei was hoger en weelderiger dan in 1978. Alleen in de zeereep was dit niet merkbaar. De noordhellingen zagen er wat groener uit dan in 1978, maar de hoogte van de vegetatie week weinig of met die van 1978.

HET ONDERZOEK

Op 30 april waren de eerste planten van de Grote keverorchis zichtbaar (in 1978 op 22 april).

De eerste bloeiende planten werden waargenomen op 24 mei (in 1978 op 22 mei).

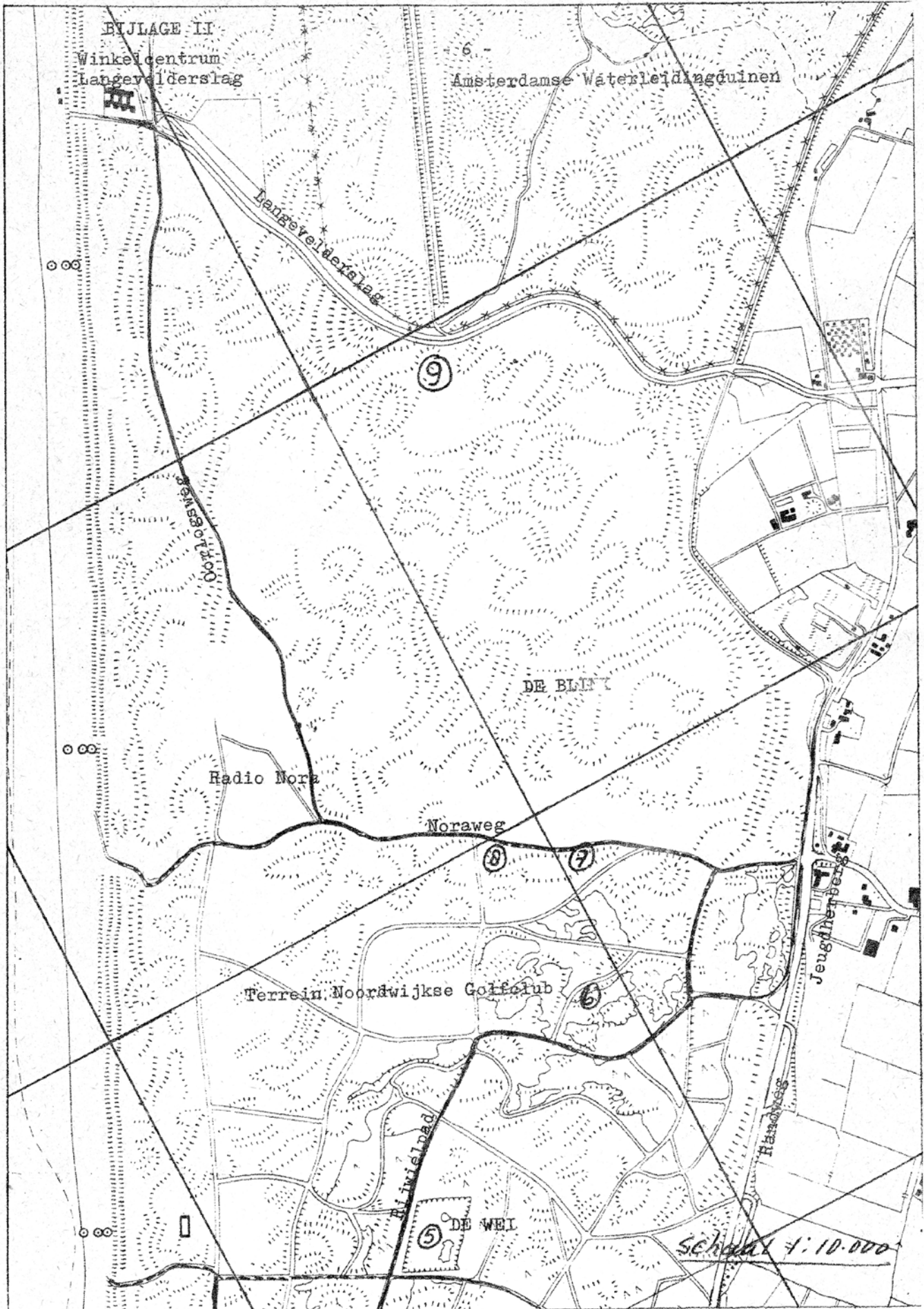
Bij een controle op 2 juli bleken veel planten zaad te hebben gevormd. In 1978 was het aantal zaadvormende planten minder dan in 1979.

Op 21 juli werden geen planten meer aangetroffen (in 1978 op 17 juli).

De vindplaatsen werden regelmatig bezocht. De bloeiende planten werden evenals in 1978 opgemeten. In 1978 is misschien te vroeg gestart met het opmeten, zodat het tellen van de bloemen soms bemoeilijkt werd doordat nog niet alle bloemen open waren. In 1979 werd geteld toen ongeveer 75% van de bloemen in bloei stond. De bloemen waren daardoor beter te tellen. In de komende jaren zal dit systeem gehanteerd worden, zodat ook de lengte van de planten en de grootte van de bladeren vergelijkbaar worden.

In de laatste week van mei en de eerste week van juni zijn alle noordhellingen in de zeereep vanaf Katwijk tot aan de Langevelderslag (met uitzondering van de zeereep voor de beide boulevards) onderzocht. Over genoemde lengte van ± 9 km werden geen nieuwe vindplaatsen ontdekt. Veel hellingen in de zeereep bleken qua ligging, helling en begroeiing vergelijkbaar te zijn met de bekende vindplaatsen in de zeereep. Toch werden geen nieuwe vindplaatsen van de Grote keverorchis meer in de zeereep gevonden.

De Blink

In 1979 kon met toestemming van de Stichting "Het Zuid-Hollands Landschap" het duingebied van De Blink worden onderzocht.

In De Blink waren drie vindplaatsen bekend. Na een grondige controle bleek dat één vindplaats op een noordhelling door verstuiven van de zuidhelling overstoven is. Een andere vindplaats is verdwenen onder de liguster, die ter plaatse flink is opgeschoten. Er werden daar geen planten meer aangetroffen.

De derde vindplaats aan de Langevelderslag bleek slechts 3 planten te bevatten. Deze vindplaats was blijkens inlichtingen een aantal jaren geleden veel groter ($\pm$ 20 planten). Waarom deze vindplaats achteruit is gegaan, is nog niet duidelijk. De begroeiing is wel wat hoger geworden maar toch niet zo hoog dat de planten verstikt konden worden.

Overige duinen

In het overige duingebied zijn alleen de bekende vindplaatsen geïnventariseerd. Tijd om daar naar nieuwe vindplaatsen te zoeken ontbrak. Het onderzoek naar nieuwe vindplaatsen in dat duingebied is gepland voor 1980 en 1981.

Vindplaatsen

Het aantal vindplaatsen kon met 2 worden uitgebreid n.l. een kleine vindplaats in De Blink en een kleine vindplaats in de Noordduinen. Deze vindplaats was wel bekend, maar bij een controle in 1978 met de heer Gielen van Het Staatsbosbeheer bleken hier geen Grote keverorchissen meer te groeien. In 1979 werden door Jelle van Dijk weer wat planten gevonden.

Aantal vindplaatsen in 1978	8
Nieuwe vindplaatsen in 1979	<u>2</u>
Totaal aantal onderzochte vindplaatsen in 1979	10 ==

Op de vindplaats in de duinen tussen Noordwijk en Katwijk werden ook in 1979 geen planten gevonden.

Overzicht vindplaatsen

De nummering is overeenkomstig het verslag van 1978. Zie echter ook bijgaand kaartjes.

VINDPLAATS 1

Deze vindplaats ligt in een klein delletje van $\pm$ 150 m² dat geheel met struiken is begroeid.

In 1979 werden hier 6 planten gevonden (in 1978 - 8) waarvan 1 plant met een uitgevreten bloemstengel.

In de noordhelling van dit del zitten veel konijneholten, waardoor de vegetatie plaatselijk is aangetast. Ook ligt er veel zand op de helling.

Het aanwezige watergat bevatte tijdens de inventarisatie op 7 juni voor het eerst sinds jaren weer water. Dat is wel een bewijs, dat door de natte winter en het natte voorjaar de grondwaterstand in de duinen aanmerkelijk is gestegen.

VINDPLAATS 2

Deze vindplaats ligt op een zeer steile noordhelling in de zeereep. De helling heeft bijna geen hoge begroeiing en bestaat voornamelijk uit Dauwbraam en pollen Jacobskruiskruid.

Er werden 20 planten gevonden (1978 - 13), waarvan er 13 in bloei stonden (1978 - 4). Van de bloeiende planten waren 2 planten iets aangevreten (1978 - 2). Van de 7 niet-bloeiende planten was 1 plant iets aangevreten.

Deze vindplaats is duidelijk vooruit gegaan, misschien mede door de gunstige weersomstandigheden.

In 1978 werden op een terrasje 2 planten aangetroffen met een lengte van 25 en 29 cm met 9 nerven en 1 plant met een derde blad. Beide planten waren in 1979 aanmerkelijk groter en hadden veel meer bloemen, terwijl ook het derde blad weer aanwezig was.

Op de vindplaats werd een plant aangetroffen met duidelijk paarse bloemsteeltjes en een paarse stengel. De bladnerven waren wat donkerder gekleurd, maar zeker niet duidelijk paars. De bloemen waren eveneens wat donkerder dan normaal, maar niet de donkerpaarsbruine kleur zoals de Flora Neerlandica opgeeft als kenmerk. Mogelijk dat deze plant toch tot *Listera ovata* f. *purpurascens* gerekend mag worden.

De bloeiende planten zijn opgemeten

lengte plant	aantal bloemen/ knoppen	breedte en lengte van blad in mm	opmerkingen
18	12	53x70	enkele bloemen aangevreten
21	25	40x67	
23	17	53x83	
28	28	43x73	
31	30	39x76	
31	40	70x90	
31	28	50x77	9 nerven paarse stengel en bloemsteeltjes wat donker gekleurde bladnerven
32	30	55x83	7 nerven 9 nerven 1 blad aangevreten 9 nerven, 3e blad van 65x104 mm 3½ cm boven de andere bladeren 9 nerven
32	36	52x80	
32	46	70x91	
33	24	50x84	
47	48	84x132	
50	48	89x106	

Als we beide laatste planten er even uitlichten en vergelijken met 1978 is duidelijk te zien, dat de planten van 1979 groter en forser waren en meer bloemen hadden dan de planten op dezelfde groeiplaats van 1978.

lengte		aantal bloemen		breedte en lengte van de bladeren		3e blad		nerven	
1978	1979	1978	1979	1978	1979	1978	1979	1978	1979
25	50	34	48	83x118	89x106	--	--	9	9
29	47	35	48	86x132	84x132	20x50	65x104	9	9

In 1978 waren beide planten gedrongener en de afstand tussen de bloempjes was kleiner dan bij de planten van 1979.

Het 3e blad verscheen evenals in 1978 aan de oostelijke plant.

VINDPLAATS 3

Deze vindplaats ligt op een zeer steile noordhelling in de zeereep. Deze helling is meer begroeid dan de helling van vindplaats 2. De begroeiing neemt naar het noordoosten toe.

In 1979 werden hier 32 planten gevonden (in 1978 - 7), waarvan 27 planten in bloei stonden (in 1978 -3). Van een van de bloeiende planten was de bloemstengel uitgevreten. Van de bloeiende planten waren - buiten genoemde plant met de uitgevreten bloemstengel - 5 planten aanwezig met aangevreten bladeren (in 1978 - 3).

De meeste planten werden gevonden tussen de ligusterstruiken die ter plaatse door de wind op een hoogte worden gehouden van ongeveer 20 cm. Omdat, evenals op vindplaats 2, de bloeiende planten hoger waren dan in 1978, staken de bloemstengels nu boven de liguster uit en waren daardoor gemakkelijker te tellen en te meten. Uit het bovenstaande mag niet de conclusie worden getrokken, dat de gehele vindplaats in bloei stond. Door de dichte begroeiing van de Liguster ter plaatse werd het onderzoek naar de niet-bloeiende planten erg bemoeilijkt. De niet-bloeiende planten werden dan ook gevonden op de wat minder begroeide plaatsen.

Een nieuwe vindplaats op deze helling bleek aan de voet van de helling te liggen in een brede, vrij diepe greppel. De greppel is plaatselijk vrij vochtig.

Op de helling werd een exemplaar gevonden die m.i. voldoet aan de beschrijving van *Listera ovata* f.purpurascens. Het was een zeer donker gekleurde plant met duidelijk zichtbare paarse nerven. De bloemsteeltjes en de stengel waren paars en de bloemdekbladen hadden een donkerpaarsbruine kleur. Gezien het feit dat de omschrijving voldoet aan het gestelde in de Flora Neerlandica wil ik deze plant wel tot de f.purpurascens rekenen.

Op deze vindplaats werden planten aangetroffen die qua kleur tussen *Listera ovata* f.ovata en f.pulpurascens in stonden.

De bloeiende planten zijn opgemeten

lengte plant	aantal bloemen/ knoppen	breedte en lengte van blad in mm	opmerkingen
15	19	37x78	1 blad zwaar beschadigd door tred
18	18	36x52	
22	14	35x54	
24	13	48x67	
25	16	48x73	
25	35	52x72	f.purpurascens
26	20	34x50	
26	36	49x56	
28	34	45x82	
29	36	56x62	
29	26	46x78	
33	32	50x92	paarse bloemsteeltjes en stengel
33	36	35x74	
33	27	38x53	
33	38	46x68	
33	34	56x72	7 nerven
34	28	57x78	
35	32	52x77	

vervolg opgemeten bloeiende planten vindplaats 3

lengte plant	aantal bloemen/ knoppen	breedte en lengte van blad in mm	opmerkingen
36	38	56x74	7 nerven
37	38	52x83	2e blad verdroogd en onregelmatig van vorm (oorzaak onbekend)
37	23	36x63	paarse bloemsteeltjes en stengel
38	32	46x77	
39	34	57x80	
39	36	55x102	
42	50	75x98	9 nerven
28	26	--.--	zwaar aangevreten bladeren bladeren geel en verdroogd, oor- zaak onbekend
40	36	--.--	
--	--	39x78	
			uitgevreten bloemstengel

VINDPLAATS 4

Deze vindplaats is gelegen op een tamelijk steile noordhelling. De meeste planten stonden op een wat horizontaler gedeelte van de helling, dat in het verleden door lopen is ontstaan.

De begroeiing die in 1978 al vrij dicht was geworden, is in 1979 nog dichter en hoger geworden. Terugsnoeien van wat Liguster, Kruipwilg en Duindoorn lijkt gewenst om wat meer ruimte te krijgen voor de Grote keverorchis.

De vindplaats wordt indirect bedreigd door een stuifduin. Het stuifgat trekt veel recreanten aan en door het vele lopen ter plaatse begint ook het duin waarop de Grote keverorchis groeit aan de zuidzijde wat te verstuiven. Maatregelen zijn m.i. daar wel gewenst. Indien niets wordt gedaan, mag verwacht worden dat door betreding en stuifzand de vindplaats achteruit gaat, zo niet verdwijnt.

Het is bekend dat een stuifgat veel bezoekers, vooral bezoekers met kinderen, aantrekt.

Op de vindplaats is een groot konijnehol, waardoor plaatselijk de vegetatie bedekt is met graafzand. Het Staatsbosbeheer zal toestemming gevraagd worden om dit hol te mogen dichtgooien.

Totaal werden hier 36 planten gevonden (in 1978 - 33), waarvan er 16 in bloei stonden (in 1978 - 16).

De vindplaats werd evenals in 1978 gekenmerkt door veel gave planten. Alleen van de 14 planten die wat hoger op de helling groeiden bleken 4 planten te zijn aangevreten. De begroeiing is hoger op de helling dunner en lager dan elders op de helling.

Van de overige planten bleken slechts 2 planten te zijn aangevreten.

De bloeiende planten zijn opgemeten, waarbij wordt aangetekend, dat het groepje planten met 9 nerven op dezelfde plaats stond als in 1978. Toen was er echter 1 plant met 7 nerven, nu 6 planten met 9 nerven.

lengte plant	aantal bloemen/ knoppen	breedte en lengte van blad in mm	opmerkingen
22	14	42x57	aangevreten bladeren
22	15	- . -	
23	18	38x50	
26	24	- . -	aangevreten bladeren
26	11	47x84	9 nerven
29	15	43x73	9 nerven
32	20	50x92	
32	40	52x71	
33	18	74x80	
34	28	59x104	
34	30	62x90	9 nerven
35	29	61x97	9 nerven
36	22	57x81	
38	26	62x90	9 nerven
39	28	65x87	
--	--	50x78	bloemstengel opgevreten

VINDPLAATS 5

Deze vindplaats is gelegen in een vochtige greppel. In 1978 is de begroeiing sterk toegenomen, waardoor veel planten verborgen waren onder Liguster en Duindoorn.

In 1979 bleken sommige planten nog moeilijker te bereiken te zijn dan in 1978. De begroeiing was hoog en zeer dicht geworden. De meeste planten en vooral de bloeiende planten werden aangetroffen op plaatsen waar de vegetatie dun of niet zo hoog was.

De waterstand in "De Wei" was begin juni erg hoog, hetgeen ook merkbaar was in de hierbij gelegen greppel. Vlak onder het maaiveld van de greppel was het grondwater aanwezig. De grond was drassig en op 31 mei (weliswaar na de zware onweersbuien) stond er zelfs water in. Op de groei en bloei van de Grote keverorchis heeft dit geen invloed gehad.

In 1979 werden 59 planten gevonden (in 1978 - 61) waarvan 11 planten (in 1978 - 16) in bloei stonden.

Er werden geen planten aangetroffen die aangevreten waren.

Evenals in 1978 werden ook nu weer 2 planten met een derde blad aangetroffen, doch nu echter bij de niet-bloeiende planten.

In 1979 werden 2 planten met 7 nerven gevonden. Donkergekleurde planten zoals in de zeereep kwamen hier niet voor.

Het Staatsbosbeheer zal toestemming gevraagd worden om een gedeelte van de begroeiing terug te snoeien en de grasvegetatie wat te maaien.

De bloeiende planten zijn opgemeten. De planten waren in 1979 aanmerkelijk hoger, droegen meer bloemen en ook de bladeren waren merkbaar groter dan in 1978.

lengte plant	aantal bloemen/ knoppen	breedte en lengte van blad in mm	opmerkingen
24	26	38x62	7 nerven
25	26	42x70	
26	28	34x62	
30	30	42x52	
31	28	45x66	
33	28	41x63	
37	36	57x68	
37	38	54x77	
39	32	51x78	
42	38	57x73	
44	48	63x88	7 nerven

VINDPLAATS 6

Deze vindplaats ligt op een noordhelling in het aan de Noordwijkse Golfclub verpachte duingebied.

De helling was in 1978 al erg begroeid. Bij een controle in 1979 was de vegetatie nog hoger en ruiger geworden.

Op de helling werden 9 niet-bloeiende en 2 bloeiende planten gevonden waarvan 1 met een uitgevreten bloemstengel.

De planten stonden evenals in 1978 zeer verspreid over de helling. Verder onderzoek heeft daar niet plaats gevonden.

VINDPLAATS 7

Deze vindplaats is gelegen op een grazige noordhelling langs de Noraweg. De meeste planten staan vlak voor of net achter het rasterwerk.

In het voorjaar van 1979 is het open rasterwerk voorzien van een gaasafzetting, waardoor dwars door de vindplaats een sleuf moest worden gegraven. Deze werkzaamheden zijn door de pachter van het terrein, de Noordwijkse Golfclub, verricht, kennelijk zonder de eigenaar het Staatsbosbeheer van deze werkzaamheden op de hoogte te stellen. De heer Gielen van het Staatsbosbeheer kon slechts bereiken, dat de sleuf met het uitkomende zand en de uitgestoken plaggen weer werd afgedekt.

Op 9 juni zijn de planten opgemeten en van de 18 planten bleken 5 planten helemaal niet en 5 planten slecht tot ontwikkeling te zijn gekomen.

Uit onderstaand overzicht mag duidelijk worden welke schade door de graafwerkzaamheden op de groeiplaats is aangericht.

Door onze vereniging werd op 31 oktober 1977 gevraagd het rasterwerk ter plaatse iets lager te plaatsen, zodat ook het gedeelte van de vindplaats buiten het rasterwerk zou zijn beschermd. Dit verzoek werd niet gehonoreerd omdat het rasterwerk de grens is met het verpachte duinterrein aan de Noordwijkse Golfclub.

Door slechts het rasterwerk over een lengte van $\pm$ 10 meter 1 meter te verplaatsen, zou voldoende zijn geweest om de vindplaats te beschermen.

Een mooi stukje natuur is opgeofferd aan een formele uitleg hoe de grens moet lopen. Het zou m.i. gewenst zijn in de toekomst geen grenzen op papier te trekken, maar ter plaatse in het terrein vast te stellen.

normaal bloeiende planten

lengte plant	aantal bloemen/ knoppen	breedte en lengte van blad in mm	opmerkingen
25	22	37x62	)
25	23	40x74	) standplaats op ± 1 m
24	24	47x77	) achter het rasterwerk
28	20	52x75	9 nerven)

planten bij of onder het rasterwerk

lengte plant	aantal bloemen/ knoppen	breedte en lengte van blad in mm	opmerkingen
24	--	62x89	bloemen niet te tellen, een samenegroeide bol
28	--	75x96	idem
34	--	68x93	idem
--	--	87x93	bloemen en bladen grotendeels verdroogd
--	--	48x94	idem

5 planten onder het rasterwerk zijn niet tot ontwikkeling gekomen (geheel verdroogd).

Totaal aantal planten op deze helling bedroeg 18 exemplaren.

Genoemde ingreep betekent voor 1979 een devaluatie van de vindplaats. Het is te hopen, dat de door de heer Gielen genomen maatregelen om de sleuf met het uitkomende zand en de uitkomende plaggen te laten afdekken resultaat zullen hebben en dat de vindplaats zich in 1980 zal herstellen.

VINDPLAATS 8

In 1978 stonden op deze kleine vindplaats 3 planten. Het zelfde aantal werd ook in 1979 aangetroffen. De planten hebben echter niet gebloeid.

VINDPLAATS 9

Deze vindplaats ligt in De Blink op een noordhelling nabij de Langevelderslag. Deze groeiplaats was een aantal jaren geleden veel groter (volgens mededeling ± 20 planten). In 1979 werden slechts 3 planten gevonden, waarvan 1 met een uitgevreten bloemstengel en 2 niet-bloeiende planten.

VINDPLAATS 10

Deze vindplaats ligt op een noordhelling, die begroeid is met dennen. Plaatselijk treedt wat licht toe, waardoor op de helling een gevarieerde begroeiing kon ontstaan. Een gedeelte van de helling is afgedekt met dode takken, waartussen Liguster en Dauwbraam flink is opgeschoten. Hier werden 2 planten aangetroffen, waarvan 1 plant in bloei. Buiten genoemd gedeelte van de helling liggen veel tredpaden, die plaatselijk flink zijn uitgelopen tot op het mulle zand.

NABESCHOUWING

Het natte, wat gure voorjaar bleek de vegetatie goed te hebben gedaan. De indruk bestond wel, dat de Grote keverorchis af en toe door de hoge begroeiing in de verdrukking stond. Geconstateerd werd n.l. dat in de soms dichte begroeiing weinig of geen bloeiende planten werden aangetroffen.

Totaal resultaat 1979

In 1979 werden op de vindplaatsen 190 planten geteld (in 1978 - 151) waarvan 72 planten in bloei stonden (in 1978 - 53). Dit houdt in dat in 1979 38% van het totaal aantal gevonden planten in bloei stond (in 1978 - 35%).

Van de 72 bloeiende planten bleken er 8 planten te zijn met een uitgevreten of verdroogde bloemstengel (in 1978 - 6).

Van de 190 gevonden planten werden bij 14 exemplaren (in 1978 - 13) vraatverschijnselen geconstateerd.

Beschermende maatregelen

- vindplaats 4: De oprukkende Liguster en Duindoorn wat terugsnoeien en het konijnehol dichtgooien.
Het stuifduin dient te worden vastgelegd.
- vindplaats 5: De greppel dient licht gemaaid te worden. Duindoorn en Liguster moet wat worden teruggesnoeid.
- vindplaats 7: Geen beschermende maatregelen nemen, maar afwachten hoe de vindplaats zich na de graafwerkzaamheden gaat ontwikkelen.

Aangezien alle vindplaatsen bij het Staatsbosbeheer bekend zijn, wordt het wenselijk geacht dat bij eventuele beheersmaatregelen door het Staatsbosbeheer en/of van de pachters van het duingebied nagegaan wordt of bij uitvoering hiervan vindplaatsen van zeldzame plantesoorten of belangrijke vegetatietypen niet worden aangetast.

WERKZAAMHEDEN 1980

In 1980 wordt het onderzoek voortgezet. Getracht zal worden de volgende werkzaamheden te verrichten.

- Opmeten van alle vindplaatsen zoals is gedaan in 1978 en 1979.
- Onderzoek van het duingebied op nieuwe vindplaatsen of oude vindplaatsen proberen terug te vinden.
In 1979 is de zeereep onderzocht. In 1980 zullen andere noordhellingen ten oosten van de z.g. Oorlogsweg worden onderzocht.
- In 1979 zijn alle noordhellingen in De Blink onderzocht. In 1980 zullen de z.g. grazige, wat diepe valleien meer landinwaarts worden onderzocht.

Voor eventuele nieuwe vindplaatsen houd ik me aanbevolen!!!!

SLOT

Ik breng hierbij dank uit aan:

- Staatsbosbeheer, Boswachterij Noordwijk, Duinweg 81 te Noordwijk,
Stichting "Het Zuid-Hollands Landschap" te Rotterdam
Hoogheemraadschap van Rijnland, Breestraat 59 te Leiden.

Deze instellingen maakte het mij mogelijk, door het verstrekken van vergunningen om bepaalde terreinen te mogen betreden, het onderzoek naar het voorkomen van de Grote keverorchis in Noordwijk voort te zetten.

te1.01719 - 14268

E.Aartse
Joh.Molegraafstraat 6
2201 LK NOORDWIJK

- - - - -

BRUINE EKSTER

Kritisch Faunabeheer heeft laatst de loden kraai uitgereikt. Dat is een onderscheiding voor die Nederlander die het meest de aandacht vestigt op wantoestanden in het natuurbeheer in Nederland. Een zekere mijnheer A.Boom in de Wilp kreeg de loden trofee voor het schieten van een bruine ekster. Een bruine ekster is een gewone ekster, maar dan bruin. Een kleurvariant dus. Mijnheer Boom is uitgebreid in de plaatselijke pers gekomen met zijn oplossing van het rassenprobleem in de eksterwereld en ook al om datgene wat er allemaal is gezegd om het schieten te rechtvaardigen, kreeg hij de kraai. "Eksters behoren tot het schadelijk wild". Kritisch Faunabeheer meent echter dat nooit bewezen is dat de ekster schadelijk is en dat er bovendien nu aanwijzingen zijn, dat eksters een niet te onderschatten functie hebben bij het opruimen van kadavers en andere narigheid. "De bruine ekster werd gediscrimineerd door zijn zwart-witte medebroeders. Dus schiet je hem dood". "Het dier had toch niet lang meer te leven". Begrijpelijk als 40.000 jagers in Nederland rondlopen. "Het is maar goed dat ik hem heb geschoten, meer jagers hadden het beestje op het oog". Ik bijvoorbeeld, jagend met kijker en fototoestel. Dank u vriendelijk mijnheer Boom. Er is een mooie kans verknald om wat meer te weten te komen over het gedrag van bruine en zwart-witte eksters, maar we weten weer wat meer over het gedrag van de jagers.

(uit AD)

- - - - -